

ДИСБАЛАНСИ У НАУКОВОМУ ФІНАНСУВАННІ: ГРАНТИ ДЛЯ МОЛОДИХ, НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ДЛЯ ДОСВІДЧЕНИХ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Крістіни Муньюс Пінедо «Фінансування ERC створює бульбашку нестійких кар'єр».

У ній автор аналізує особливості грантової політики Європейської дослідницької ради (ERC) та стверджує, що нинішня структура фінансування забезпечує гарні можливості для дослідників на ранніх етапах кар'єри, але пропонує значно менше реалістичних перспектив для тих, хто знаходиться посередині професійного шляху. Крістіна є дослідником у галузі біомедичних наук, має досвід роботи у європейському та американському науковому середовищі і склала свою думку стосовно правил, що наразі змінюються. Запровадження нових семирічних грантів ERC Plus обсягом до 7 мільйонів євро, які Європейський Союз розглядає як один із інструментів залучення провідних учених із США, може дати очікувані результати. Такі програми є дійсно привабливими, але вони ставлять питання щодо кар'єри науковців після завершення цього фінансування. Система ERC значно краще підтримує ранні етапи наукової

кар'єри, ніж подальший професійний розвиток. Автор аналізує результати конкурсів 2024 року і звертає увагу на суттєву різницю між кількістю грантів, доступних молодим і більш досвідченим дослідникам. Виходить так, що після завершення періоду, коли науковець може претендувати на гранти Starting або Consolidator, шанси отримати належне фінансування різко зменшуються. Саме тому багато дослідників, які успішно створили власні наукові групи на початку кар'єри, згодом стикаються з фінансовими та організаційними труднощами. Особливо тривожною є ситуація в країнах, де національні системи фінансування науки не пропонують достатньої кількості альтернативних програм підтримки, внаслідок чого дослідники можуть опинитися в залежності від одного джерела фінансування. Після завершення великого гранту лабораторії скорочуються, а науковці змушені шукати можливості переїзду до інших країн або працювати в умовах постійної фінансової невизначеності. Конкуренентоспроможність науки визначається не лише розміром окремих грантів, а й різноманітністю джерел підтримки досліджень, рівнем адміністративного навантаження, можливостями залучення молодих дослідників і наявністю стабільних механізмів фінансування на різних етапах кар'єри. Саме за цими параметрами багато європейських країн поступаються Сполученим Штатам Америки. Також автор не обходить стороною питання пріоритетів майбутньої програми «Горизонт Європа» після 2028 року: існує занепокоєння тим, що в дискусіях про європейську конкурентоспроможність недостатньо уваги приділяється фундаментальним дослідженням, які фінансує ERC. Адже саме такі програми забезпечують довгостроковий науковий розвиток і міжнародну привабливість європейської науки. Матеріал порушує проблему організації академічної кар'єри в сучасній науці. Навіть найпрестижніші грантові програми не можуть гарантувати стабільного професійного розвитку, якщо між окремими етапами кар'єри виникають значні розриви у можливостях фінансування. Йдеться не лише про розподіл грантів, а й про те, наскільки наукові системи здатні забезпечувати послідовний розвиток дослідників упродовж усього їхнього професійного шляху.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/erc-funding-settings-are-creating-bubble-unsustainable-careers>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини
#НРАТ_TimesHigherEducation

2026-06-26

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів